

Aremark Venstre

Program for 2015 – 2019.

**For en grønnere, åpnere
og mer inkluderende bygd.**

Folk først.

Våre saker:

1. Demokrati, åpenhet og inkludering.	3
2. Bedre klima og miljø	4
3. Skole og oppvekst: kompetanse og tidlig innsats	6
4. Helse og omsorg: Varm omtanke når du trenger det.....	8
5. Grønn næringsutvikling.....	9
6. Styrke og videreutvikle kulturlivet.....	10
Venstres kandidater i Aremark.....	11

Finn oss på våre nettsider:

Venstre.no/Aremark
Facebook/Aremark Venstre

1. Demokrati, åpenhet og inkludering.

Aremark skal være en kommune hvor alle blir tatt vare på og alle stemmer blir hørt i en åpen demokratisk arena. Alle borgere må få muligheten til å bidra positivt til samfunnet sitt. Politiske og administrative prosesser skal være så åpne og ryddige som mulig. Politiske saker skal gjøres tilgjengelige i en oversiktlig og lettlest form som er tilgjengelig for alle. Det er viktig at alle behandles likt.

En fordel med små kommuner er at det er kort vei til administrasjonen og de folkevalgte, og man opplever mindre byråkrati. Men det er også fare for at det kan bli for tette allianser og at noen får tilgang på mer informasjon og kan påvirke mer enn andre.

For å sikre demokrati, åpenhet og inkludering vil Aremark Venstre jobbe for:

- bedre informasjon
- gode nettsider som er enkelt å finne fram i
- hjelpelighet og service
- ryddighet i alle saker og prosesser
- åpne prosesser
- ha flere debatter og folkemøter i åpenhet med publikum.

Inkludering innebærer også å ta imot og ta vare på flyktninger som kommer til bygda. Aremark Venstre vil jobbe for:

- at Aremark kommune tar imot den andelen av flyktninger som kommunen blir anbefalt av IMDI.
- at kommunen er god på integrering, sørge for godt norsktilbud og legge til rette for inkluderende aktiviteter eller arbeidstiltak
- se på flyktninger som en ressurs som tilføres bygda.

2. Bedre klima og miljø.

Venstre vil at Aremark kommune skal være en foregangskommune i miljøsammenheng. Vi vil arbeide for å minske energibruk og redusere utslipp både i offentlig og privat sektor. Vi vil styrke kommunens service og kompetanse om smart energibruk som solenergi, jordvarme og ulike ENØK-tiltak. Vi ønsker varsomhet i forvaltningen av jord, skog og vassdrag. Vi vil ha bedret vannkvaliteten i vassdraget, og vi vil ha bærekraftig bruk av naturen. Vi ønsker også bedre avfallshåndtering og opprydding av private avfallsplasser rundt om i skogene våre.

Aremark Venstre vil fortsatt kjempe mot vindkraftutbygging i våre vakre skogområder dersom det blir nødvendig.

Klima

Verdens forbruk av fossil energi er i ferd med å endre klimaet på jorda. For å minke energibruk og redusere utslipp i offentlig og privat sektor vil vi arbeide for:

- solenergi, jordvarme og bioenergi i offentlige bygg
- mer økologisk produksjon i landbruket
- at kommunen er behjelpelig med ENØK-tiltak for industri, landbruk og husholdninger
- at kommunen er behjelpelig med å søke om økonomisk støtte til ENOVA for beboere og næringsvirksomheter
- å bygge ut gang- og sykkelstier
- å anskaffe el-sykler eller el-biler til kommunalt ansatte som trenger transport innad i kommunen for å kunne gjennomføre sine tjenester.

Naturmangfold

Av 80 vurderte naturtyper i Norge er halvparten truet. I perioden 1988–2008 gikk 5 984 km² inngrepsfri natur tapt. Arealendringer står for over halvparten av påvirkningen på truede naturtyper i Norge, først og fremst gjennom utbygginger og jord- og skogbruk. I tillegg til arealendringer påvirker forurensning, klimaendringer og fremmede arter naturtypene i Norge. (ref. Naturmangfold 2020 – Naturvernforbundet m.fl.)

I Aremark er det mye god matjord, vakre naturområder, innsjøer og tjern som må skjøttes på en god måte. Derfor vil vi

- bedre vannkvaliteten i Aremarksjøen ved å arbeide mot høstpløying og begrense fosforgjødsling
- følge opp jordbruk og skogbruk på en miljømessig måte i henhold til lovverk for å hindre tap av naturmangfold ved f.eks. randsoner og vegetasjonssoner

- være restriktive i forhold til utbygging av skogsbilveier og andre inngrep i landskapet.

Avfall

Effekten av miljøgifter på norsk natur er mangelfullt utredet, men er antakelig stor. Forskning har vist at mange dyr og fugler har store miljøgiftverdier i kroppen, enkelte over antatte tålegrenser. Forurensning i Norge kommer fra mange ulike kilder, bl.a. avfall fra landbruk, transport, industri og privat husholdning. (Ref. Naturmangfold 2020 – Naturvernforbundet m.fl.)

Kildesortering er en måte å gjøre søpla vår til verdi igjen. Når alle er flinke til å kildesortere, kan vi nyttiggjøre oss avfallet til produksjon av nye produkter og materialer. Metaller blir støpt om til metallprodukter som bilfelger, spiker og binders. Glass, papp og kartong blir til ny emballasje og nye papirprodukter. Matavfall blir til verdifull biogass og biogjødsel. Aremark Venstre vil tilrettelegge for bedre kildesortering i private husholdninger med utvidede hente- og bringeordninger.

Aremark Venstre vil:

- Sende ut skriftlig informasjon til alle husstander om kommunens avfallshåndtering og renovasjonsordning.
- Utvide henteordning fra matavfall og restavfall til i første omgang også å gjelde papir og papp.
- Unngå private fyllinger og hindre at nye oppstår.
- Øke kommunens tilbud om mottak av rivningsmaterialer og miljøfarlig avfall til fire ganger i året.

3. Skole og oppvekst: kompetanse og tidlig innsats.

Fremtiden begynner med barna. I barnehage og skole skal barna ha en god og meningsfull hverdag. De skal utvikle kunnskap, skapende og sosiale ferdigheter og tro på seg selv. Aremark Venstre vil at skole og barnehage skal fylles med kompetente voksne, at aktiviteter ute i naturen skal økes i lek- og opplæringsformål og vi ønsker å styrke de praktiske og estetiske fag.

Barnehage

Venstre vil ha en god barnehage med kompetente voksne og et godt psykisk og fysisk miljø. Vi vil prioritere oppgradering og utbygging av Aremark barnehage, men ønsker også å få utredet konsekvenser av en supplerende barnehage i privat regi dersom folketallet skulle tilsi økende behov.

Biblioteket

Vi ønsker at biblioteket blir oppgradert til et læringscenter og med vidt perspektiv og med flere aktivitetstilbud enn å låne bøker, filmer og musikk. Vi ønsker et bibliotek som også er et samlingspunkt og en kulturell arena for ulike grupper og aktører.

Folkehelse

Vårt ønske er at alle barn i Aremark har trygge, gode oppvekstmiljøer både "hjemme og ute". Vi vil arbeide for å få en aktiv og styrket folkehelsekoordinator, evt. i et interkommunalt samarbeid.

Kompetanse

Læreren er en svært viktig innsatsfaktor i norsk skole. Skolen er avhengig av lærere som er gode ledere, dyktige fagpersoner og trygge voksne. Dette ønsker også elevene. Derfor vil Aremark Venstre satse på lærere med høy kompetanse. Det må være både en rett og en plikt for lærere å holde seg oppdatert innenfor skolens satsingsområder. Aremark Venstre vil arbeide for nok ressurser til kompetansehevende arbeid på flere nivå. Det samme gjelder for personalet i SFO, barnehagen og barnehagens personale.

Natur

Mennesket i samspill med naturen blir mer og mer viktig i en tid preget av mye innetid, stillesitting og teori. Skolen og barnehagen i Aremark ligger "midt i naturen", og vi ønsker at bruk av naturen skal være satsingsområde begge steder. Vi vil dessuten arbeide for å gi skolen økonomisk hjelp til å dra på leirskole både lokalt og andre steder i landet.

Praktisk-estetiske fag

Venstre ønsker å styrke de praktisk-estetiske fagene. Spesielt ønsker vi å gi et løft innen praktiske tilvalgsfag i 8., 9. og 10.klasse. Ferdigheter i disse fagene er med på å bygge opp mestringsfølelse og glede hos elevene. Mestringsfølelse er grunnleggende for å finne seg til rette både på skolen og senere i livet. Forskning viser at god kunstundervisning og kulturaktiviteter i skolen gjør elevene bedre også i andre fag.

4. Helse og omsorg: Varm omtanke når du trenger det.

Aremerk skal være et trygt sted å bo for folk i alle aldre. Helse- og sosialtjenester skal være tilgjengelig og utføres med varme enten det er i kommunal eller privat regi. Det er viktig at hjelpetiltakene vi kan tilby er mangfoldige og tilrettelagt for den enkelte.

Sosiale tjenester

Det er vårt ansvar at de sosiale tjenestene tar vare på de som trenger det mest og gir støtte til de som har minst. De som trenger støtte i hverdagen skal få det. Spesielt er det viktig å støtte opp om barnefamilier og sette fokus på tidlig innsats for de som har en vanskelig hverdag p.g.a. økonomiske, rusrelaterte eller psykiske problemer. Vi vil prioritere forebyggende arbeid i barnevern og rusomsorg.

Barnevern

Vi vil sørge for at barnevernet har nødvendig og god kompetanse. Barnevernet må fortsatt styrkes. De må være tidlig ute med å fange opp situasjoner med fattige barn og andre som har en vanskelig hverdag pga psykiske lidelser eller rusproblemer i familien.

Eldre

Vi vil følge opp og se til at tilbudet om sykehjemsplasser og eldreboliger står i forhold til behovet. Det skal være kvalitet i sykehjemmet og et godt og moderne tilbud om eldreboliger. Hjemmeboende eldre må få den hjelpen de trenger, noe som vil skape trygghet og minske behovet for sykehjemsplasser. Vi vil sørge for vaktmestertjenester for hjemmeboende eldre ved å samarbeide med frivilligsentralen, og vi vil passe på at dagtilbudet til hjemmeboende demente blir allsidig og lagt til rette for den enkelte i størst mulig grad.

Helsetilbud

Vi vil ha gode helsetilbud for barn, unge og eldre og fortsatt ha et kompetent og godt helsesenter med lege og helsesøster. Vi vil at kommunens innbyggere skal være trygge på at helsetilbudet er der når de trenger det. Vi vil arbeide for at Aremerk fortsatt skal beholde tannhelsetjenesten.

Folkehelse og miljø

Vi vil arbeide for å legge til rette for fysisk aktivitet for alle ved å støtte idrettsorganisasjoner og idrettslag. I folkehelsearbeidet ser vi det også viktig å fokusere på at stier blir godt merket, og at det kontinuerlig utvikles turkart i samarbeid med nasjonale tursystemer. Vi vil arbeide for flere sykkelstier og prioritere å bruke av el-sykler eller el-biler i kommunens tjenester.

5. Grønn næringsutvikling.

Aremark Venstre vil styrke miljøvennlig landbruk, opprette kommunal stilling som næringskoordinator for å stimulere etablering av små bedrifter og utvikle naturbasert turisme.

Landbruksnæringen

Aremark er først og fremst en landbrukskommune. Aremark Venstre ønsker et miljøvennlig landbruk, satsing på norsk matkultur og stimulering til nyskaping innenfor landbruket. Vi tror at et grønt landbruk med satsing på kortreist mat vil gi et levende bygdesamfunn. I samarbeid med næringen vil Aremark Venstre støtte etablering av et utsalg for lokalt produserte matvarer (Bondens marked el.lign.)

Etablering av små bedrifter

Venstre vil støtte det lokale næringslivet og samarbeide med Aremark Næringsforum. Men vi ønsker ikke at kommunen skal være medlem av et privat næringsforum. Kommunen bør, sammen med nabokommunene, etablere en stilling som næringskoordinator. Vi ønsker å tilrettelegge for at folk kan etablere egen virksomhet og leve av den. Å etablere egen bedrift kan være en utfordring, og en næringskoordinator vil kunne gi nødvendig støtte og hjelp i etableringsfasen.

Utvikle naturbasert turisme

Aremark Venstre ser det store potensialet for miljøvennlig økoturisme som ligger i Haldenkanalen, og ønsker å styrke denne formen for opplevelsesturisme. Dette vil gi muligheter for personer som ønsker å etablere og utvikle egne virksomheter innen overnatting, tilvirkning og servering av lokal tradisjonsmat mm.

Aremark Venstre ønsker i samarbeid med nabokommunene å støtte det arbeidet som gjøres av Regionalpark Haldenkanalen slik at denne kan, i enda større grad, bli den overbygning og tilrettelegger den var tiltenkt i arbeidet med å utvikle naturbasert turisme.

Aremark Venstre vil sikre driften av de rutegående turistbåtene på kanalen, D/S Turisten og M/S Strømsfoss ved å sørge for faste og forutsigbare rammebetingelser. Aremark Venstre vil også tilrettelegge for enkeltpersoners bruk av kanalen. All bruk av kanalen må foregå på naturens premisser. Bruk av store motorer, organisert motorsport o.l. har etter Venstres syn derfor ikke plass på kanalen. Venstre ønsker videre satsing og tilrettelegging for padling med kano/ kajakk. Vi ønsker å bruke, men ikke forbruke Haldenkanalens naturkvaliteter.

6. Styrke og videreutvikle kulturlivet.

Aremark Venstre vil arbeide for et mangfoldig og fritt kulturliv som stimulerer nysgjerrighet, kreativitet og mangfold. Vi vil stimulere det frivillige kulturlivet og satse på nyskaping for å styrke identitet og turisme. Ved å satse på kultur vil Aremark være et godt sted å vokse opp og et levende sted å bo i, samt bidra til at bygda trekker til seg nye innbyggere.

Kulturplan

Vi vil arbeide for at det lages en kulturplan.

Kulturarrangementer og frivillige foreninger

Vi vil øke den økonomiske støtten til det frivillige kulturlivet. Det er flott og viktig for bygda at de kulturtilbudene, aktivitetene og arrangementene som Aremark allerede er kjent for, slik som Elgfestivalen, Galleri Strømsfoss og Strømsfossdagen, blir videreutviklet. Det frivillige foreningslivet er kunnskapsformidlere og kulturbærere som bidrar til å gjøre Aremark til en levende kommune. Vi vil derfor stimulere de frivillige foreninger og fritidstilbud som Historielaget, Bygdekvinnelaget, Lyons, Jeger- og fiskerforeningen, Bondelaget, idrettsforeningene, Frivilligsentralen m.m.

Bibliotek

Vårt nye bibliotek skal være et godt og integrert tilbud for elevene i skolehverdagen. Men Venstre vil også følge opp og se til at det blir et kultursentrum for alle i bygda som også kan huse flere typer kulturtiltak som utstillinger, konserter m.m. Aremark Venstre vil også arbeide for å beholde teaterscenen.

Kulturtilbud for barn og unge

Vi vil stimulere og legge forholdene til rette for kulturtilbud for barn og unge som f.eks. kulturskolen med musikkskolen og skolekorpset, idrettsorganisasjoner, ungdomshuset og ungdomsklubben, bygdekinoen, sykkel sport og BMX-banen m.m. Det er viktig å støtte frivillige organisasjoner som aktiviserer barn og unge.

Nye kulturtilbud

Aremark Venstre vil arbeide for nye kulturtilbud som både kan styrke vår identitet i bygda og som er attraktivt i forhold til økende naturbasert turisme tilknyttet Haldenvassdraget. Vi ønsker å tilrettelegge for nye kulturtilbud som inngår i en kulturplan. Vi ser det som viktig å samarbeide med regionalparken bl.a. for å legge til rette for flere og bedre kulturtilbud som kan bidra til at reise langs vassdraget blir en rik og spennende opplevelse med et mangfold av kulturtilbud.

Kulturvern og museum

Venstre vil satse på kulturvern for å ta vare på bygdas rike historie knyttet til arkeologiske funn, livet langs kanalen og mangfoldet i bygdesamfunnet. Vi vil ha kulturvern som utfordrer samtiden og sikrer viktige kulturminner for fremtidige generasjoner. Venstre vil derfor arbeide for et velfungerende og tilgjengelig museum i Aremark.

Kultursamarbeid

Aremark Venstre mener det er viktig med kultursamarbeid med andre, og vil øke kultursamarbeidet med vennskapskommunen i Latvia.

Venstres kandidater i Aremark

1. Solveig Toft (f.1959)

Høgskolelektor,
Fjelltun, Aremark
(forhåndskumulert)

6. Liv Prangerød (f. 1957)
Adjunkt,
Skaubakken, Aremark

2. Benedicte Bakken (f.1955)

Agronom,
Holtet gård, Aremark

7. Hanne Bergstrøm (f. 1962)
Butikkmedarbeider,
Bråten, Aremark

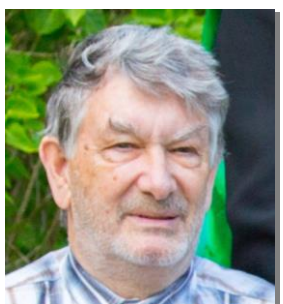
3. Gunnar Arvesen (f.1949)

Ingeniør,
Haugetun, Aremark

4. Wenche Høidal (f.1947)

Adjunkt, selvstendig
næringsdrivende,
Fange, Aremark

5. Pål Buttingsrud (f.1941)

Regnskapskonsulent/
pensjonist
Lillebyåsen, Aremark

